

Sárospataki
Iszapági Közlöny

XXXVI. évfolyam.

2. szám.

1919 december.

Főszerkesztő:

Társzerkesztők:

Felelős szerkesztő:

Illyés Bertalan

Molnár Béla és Koncsol János

Szendrey László

Magyar katonák.

*Nyugatról jönnek büszkén, paripásan . . .
Mind magyarok és harcos daliák,
Rongyos dolmányuk harci véstől tépett,
De karjuk birja még a fringiát!
Fejük felett szent háromszínű zászló;
Szemük lángjában honszerelmük ég.
Rákóczy lelke lelkesíti őket,
Fejedelmük a harcos büszkeség!*

*Világvihar volt szülő édes anyjuk.
Karjuk ütni a villámtól tanult,
Fegyverüket egy nép áldása áldja,
Fejük felett szent Glória a mult.
Kalpagjuknál, mint ősi szentelt jelkép,
Felhőket járó sas tolla lebeg.
Amerre járnak áldás jár utánnuk
S hazánk szent földje ha'kan megremeg!*

Szendrey László.

Nemzeti hadsereg — társadalmi nevelés.

Lángoló szeretettel, büszke boldogsággal üdvözlí minden magyar szív a sastollas ifjakat. Dobogó érzésünk, lihegő keblünk, óh, beh sok mindent lát lebegni a rezgő pelyheken! Évszázadok álma, mintha valósúlna, Bocskay korszaka, mintha megújulna.

Hat esztendő háboru sebei sajognak, — ki hozza rá az írt, hogy hegedni kezdjenek?! Ezért harcoltam én? ezért véreztem én? bugyog fel a sóhaj, szakad fel a kérdés. Ahol eddig otthon volt a magyar, vér a vérei közt, üldözik, gyalázzák. Mennyi gyászfátyol lengett a rablott vármegyék niobe-szimbolumán?! Hány millió szívbe markolt bele a görcsös fájdalom? Ezeknek szemei az öklökbe öltözött *Erőt*, a vasba páncélozódott *Reményt* üdvözölték csillogó könnyekkel . . .

Szégyen pírja ég az arcokon, gyalázat rozsdája marja a lelkeket, hogy vörös rongyokba öltözhetett, orgiázó vad-ság fertelmes kéjében fetrenghetett Kossuth népe . . . Nem, átkos csalódás, hisz kelet gyalázata, egy maroknyi faj cézári örülete, szereplő perverzítése bolondította a világot nagyidázó pózzal. Óh, mint fájt mindez a vérbéli magyar-nak! Ezeknek szemei a flagellázó *korbácsot* s az egyensúlyt biztosító *tisztító tüzet* üdvözölték megkönnyebbült szívvel . . .

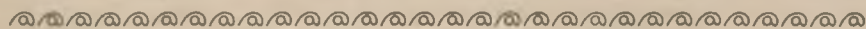
Felkerekedett a salak, megfertőzte a nemes zamatot a seprő, behomályosította a csillogó tükröződést a szenny. Borgőzös torkok rikácsolása, vad törtetésben hajrázó nímandok hajszája, mérföldes csizmákkal gázoló önzés taposása darabokra zúzta az ifjú társadalmat Vadul forognak a véres szemek s a lelkek váladéka undok méreg, melyet egymásra freccsentenek a maszknélküli ellenfelek. Mint apró szárnyasok a ragadozók körül, tábort jár a készre váró hitvány tömeg az arany borjú körül. Elültek a szerszámok, kihalt a munkakedv, tiporva a szerénység, gúnyolva a becsület, félreállt a jellem. Akik így látjuk, azoknak szemei a társadalom orvosát, a csodatevő nevelő mestert üdvözlík, újabb ezredévbe mélyülő tekintettel.

Olvasmányaimból jutnak eszembe részletek. „Igazi hősiesség nincs önzetlenség nélkül.“ „Csak az ellenállás erősíti a jellemet.“ „Az elnyomott nép csaknem mindig ingatag és nem tiszta jellemű embereket tekint vezéréként.“ „A merev, külső fegyelem csak rabszolgákat vagy lázadókat termel . . .“

A mi lelki beteg társadalmunknak erős, üde *példák* kellene. Akik elvegyüljenek köztünk s egész lényünkben lehelljék azokat, amik a társadalmat meggyógyíthatják: Az önként teljesített pontosságot; a készséggel hajlodozó engedelmességet; a mosolyogva sürgölődő tevékenységet; a rendithetetlen hűséget; a tulajdont becsülni tudó önfegyelmezettséget; a hitványságoktól megóvó józanságot; a magyar tisztességre és becsületre gondoló beszédmodort; egymásban testvéreket látó fajszeretetet és a gyarlóságokon is felül-emelkedni tudó ragaszkodást; az önfeláldozásig rajongani tudó hazaszeretetet . . .

Oh, mily nagyoknak, jóknak, igazaknak szeretjük tudni, látni azokat, akik a legszentebbnek, legdrágábbnak: a mi öt sebében is imádott hazánknak ügyét emelték pajzsukra, e büszke jelszóval: vagy ezzel, vagy ezen . . . Ezeknek kell lenni a jónak, melytől társadalmunk rothadása megszűnik; ezeknek kell lenni a kovásznak, hogy meg ne ízetlenedjék, meg ne poshadjon.

E boldog reményben üdvözljük a magyar hadsereget: a magyar tisztesség, magyar becsület, magyar műveltség, magyar hősiség, magyar honszeretet zászlóhordozóit, fáklyavivőit, — a szegény, beteg magyar társadalom csodatevő nevelő mestereit. (ee.)

Uram . . .

1919 június.

Volt már felettünk ur török, mongol,
Szenvedtük százszor pogányok jármát,
Ezer esztendőös hracos multunkban
Nyögtük császárok bús rabigáját!

Szabadságharcunk vérbe fult százszor,
Zászlónk tiporta heloták lába;
Most nagy örület vak dühe tépi,
Uram isten — hajh — mi van még hátra!
Szendrey László.

Arany olvasása közben.

Oly küzdelemre, mely világcsoda,
Kétségbesett kacaj lőn Nagyida.

(Bolond Istók.)

*Borongós téli éjjelen
Veled társalgok, Mesterem!
Bolond Istókod olvasom.
És amint egy sorához érek,
Zokogni kezd itt bent a lélek,
A két szemembe könny szökik
S tovább olvasni nem tudom.*

*Azt mondod itt, hogy oly csodát,
Mely akkor volt, csak néha lát
E sok világot ért vén világ:
Csudás nevet, hirt nyert a honvéd,
Ki bizva harcol s dúsan ont vért,
S midőn erője megtörik,
Megirtad akkor Nagyidát.*

*E mű szerint a barna had,
Vélvén, hogy győztes ő marad,
Ellődözé a puskaport.
S midőn szüksége volna rá már,
Magát megvédni, kit halál vár,
Nem volt. Az ellen felszökik
S kipiszkafázza a botort. —*

*Mit tréfa hangján, ámde bus
Érzéssel irtál és borus
Fájdalmad percén szült agyad:
Mind-mind ráillik napjainkra,
Reá lezajlott harcainkra,
Reá sötét jövőnkre is,
Mely biztatást nem ad, nem ad.*

*Borongós, téli éjjelen
Tovább olvasni nem merem
Kezemben lévő művedet.
Éjfél lesz. Rémek árnyai nőnek,
A léptét hallom bús jövőnek
S halkan behajtom könyvemet.*

Gulyás József.

Az Úr érkezése...

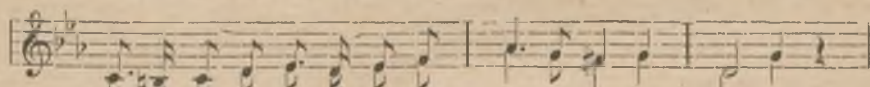
Ady Endre.

Andante, religioso.

Bathó János.

Mi-kor el-hagy-tak Mi-kor a lel-kem ros-ka-doz-va vit-tem

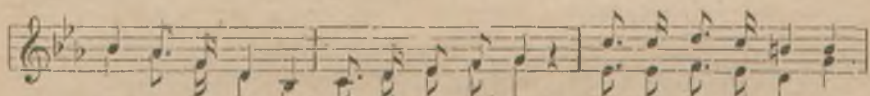
Csen-de-sen és vá-rat-la-núl át-ö-lelt az Is-ten.

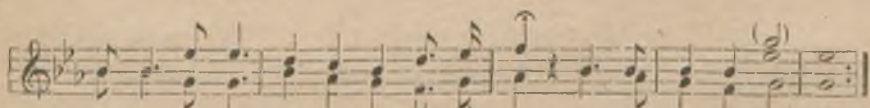
Nem jött har-so-ná-val Ha-nem jött né-ma i-gaz ö-le-lés-sel

Nem jött szép tü-zes nap-pa-lon, de há-bo-rus éj-jel

És meg va-kul-tak hi-ú sze-me-im, Meg-halt if-ju-sá-gom

De őt, de őt, a fé-nyest nagy-sze-rűt Mínd-ő-rök-re lá-tom.

Fehér világ.

Irta: Vincze Károly.

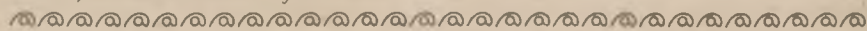
Máskor, ha nyíló tavasz, meleg nyár, áldástöntő ősz után a mindenéből kifosztott természet felöltötte magára fehér téli takaróját, hogy alatta édesen nyugodjék: mindig fájdalmasan gondoltunk az elmúlásra, a halálra s visszasírtuk a tavasz illatos, mámoros szellőjét, a nyár napsugaras, pacsirta-dalos melegét, az ősz minden szenvedésről megtisztult szelíd, jóságos bőkezűségét. Mindig zöldet, zajt, elevenséget kerestünk s a tavaszi élet fenséges kibontakozása a fel-támadás és örökélet reménységével dobbantotta meg szívünket. És ime, mennyire megváltozott minden? Most látjuk, hogy az életnek Ura ott is életeit mutat, életet nyújt, hol mi csak a halált találtuk: a természet téli álmában, fehér hó-takarójában.

Mert talán életrózsákat nyitott szívünkben a tavasz? Nem! A halál suhogtatta — jobban, mint annakelőtte — a munkában megfényesedett kaszáját s nyomában vérórsák *pirossága* olvadt össze rémülettől megdermedt arcok *fehérével*, fakadó levelek eleven *zöldjével* s mind a három fölött ott kéjelgett a vörös rém. Hát a nyár melege? Napsugár helyett égő fájdalom, pacsirta-dal helyett zokogó bubánat minden, amit hozott. És vajjon az ősz mit nyújtott? Könnyet, elvesztettnek látszó hazát.

Hát — kérdem — hol itt az öröm, hol itt az élet, hol a fel-támadás?!

De mit hozott a tél, a hideg, a halál? Elhozta, kiterjesztette az egész természetre azt a szint, amely tanuja volt annyi, meg annyi megaláztatásnak, mellyel büszke magyar térdek kegyelemért a porba térdeltek le a vadság, az önzés, a sötétség előtt. De e sok megaláztatás volt az, mely annak színét megszentelte, erővé, örömmé, feltámadássá változtatta, mert a megaláztatások visszafolytot könnyei ráhullottak megjegecesedett szívünkre s lemostak róla minden salakot és tiszta táblájára maró fájdalommal vésték mélyen be az elvetett, megtagadott *Istent*, *hazát*, *szeretetet*. Bevésték oda azokat az arany tanulságokat, melyeket a tavasz vérórsái, a nyár égő fájdalma, az ősz vesztesége magukban érleltek. És a megaláztatásból dicsőség lett s a megértés fehér alapján felragyogott az életrekelet arcok *pirossága*, a magyar könnyektől *hófehérre* mosott becsülete s a jövőben bízó, jövődöntő dobogó szivek *reménysége*. Ezt hoztad Téliapó, te megfáradt aggastyán!

Hol hát itt a halál, enyészet, elmúlás?! Áldott légy nagy Isten, ki holtakat elevenítesz meg! A természet halálában ott az élet, a jövő élet; erőt gyűjt, készül, hogy annál fenségebb legyen tavasza, S munkáját csöndesen, zaj nélkül végzi, nem fénnel, pompával, csak csöndesen, a fehér hótakaró, a békesség alatt. A természetben már megvan, várjuk hát szívünkbe is az isteni várakozás e nagy napjaiban azt a tiszta fehér, minden gyűlölség szennyétől ment békességet, amely nem halál, nem enyészet, hanem csöndes, biztos, de annál elevenebb munkálkodás: *Istenért, hazúért, egymásért!* Odakinn már megvan, hozdd el szívünkbe is, magasságos Isten, szeretet ünnepe, áldott, szent Karácsony!

Panasz.

Selymes, puha kezek soh'sem simogattak;
 Piros, csókos ajkak soh'sem csókolgattak;
 Becéző szót fülem — hajh — sohasem hallott;
 Sápadt arcom fölé lányarc soh'sem hajlott:
 Hát csakugyan éltem . . . ?

Nagy egyedüllétben engem nem várt senki,
 Nem láttam senkit sem soha rám nevetni.
 Illatos levelet senkitől sem kaptam;
 Szerelmes sóhajtás soh'se szállt miattam:
 Hát csakugyan éltem . . . ?

A váliam már hajlott, a szemem homályos
 Érzem, beteg vagyok; tudom, hogy halálos;
 Tudom, hogy meghalok, most mégis azt kérdem, —
 (Talán ez a kérdés egyedüli vétkem!)
 — Uram! Hát én éltem?!

Miért vagyok?

*Azért vagyok, hogy szeressek,
 Hogy a szívem örökké fájjon,
 Hogy megenyhülést soh'se leljek
 Ezen a harcoss, bus világon.*

*Azért vagyok, hogy álmodozzak
 Lányokról, dalról, muzsikáról
 Hogy sirassam a hervadt lombot
 Mikor pereg a száraz ágról.*

*Azért vagyok, hogy mindig sirjak,
 Hogy szárszor ejtsek minden könnyet,
 De nem azért, hogy megöljenek
 Hazug, nagyképi, buta könyvek.*

Szendrey László.

Nyiry Sándor

Irta: Vincze Károly.

Itt voltál, itt jártál ismét enyészetes Halál s kitepted közülünk, kit mindnyájan szerettünk! Miért? miért éppen Őt, az egyellenegyet, a nélkülözhetetlent? Mert nagy volt, mert küzdött, fáradt, élettáncja magasra lobogott, hogy birodalmad határait megszagassza, az Élet számára meghódítsa. Ezt nem tűröd te, örök tagadása az Életnek s ha látod a veszélyt: sietsz fegyvertáradba, honnan az akadályok ezreit dobod az Élet előretörő hősei elé, hogy visszaszorítsd őket a porba, honnan származtak. S ha semmi akadály sem képes megállítani őket: suhint gyikos kaszád s szívünk vérkönyveket hullat az Élet martyrjára.

Ilyen hős voltál te, elköltözött kedves barátunk! A Tagadás rég felismerte nagyságodat, azért korán rád zúdította ártó, visszataszító fegyvereinek lefeléhúzó terhét, de te nem állottál meg, sőt annál gyorsabban, diadalmasabban emelkedtél, mert minden eléd dobott akadály csak segítség, lépcső lett, hogy annál biztosabban emelkedhess. Eléd dobta ellenséged a szegénységet, de rosszakarata áldás, munkára, odaadásra serkentő, röplésre teremtett lelked ragyogó képességeit kifejtő szent alkalommá vált. Szent alkalommá arra, hogy lelked drága kincseiből másoknak is, kik arra szorítottak, két kézzel osztogass; arra, hogy öreg szüleidnek még az életben visszaadhass valamit abból a szeretetből, melyben ők, mikor még szólni sem tudtál, részeltettek. Emelkedtél, nőttél, erőd sokasodott, karod acélosodott, nem féltél, mert ott volt oldalad mellett az Életnek Ura, Ő volt a te erősséged és kővárad, kiben nemes lelked a hit, remény és szeretet fegyvereivel bátran állta a Tagadás fiatal, gyenge válladra helyezett terhével a harcot még akkor is, midőn terhed sulyosodott s kinzó betegség kötözött ágyadhoz. Rettenetes volt e a harc, de te álltad dicsőn, el nem lankadó erővel, míg végre is Teremtőd látva igaz tusakodásod, intett szolgájának, a Halálnak, hogy vigye zsákmányát, a te porhüvelyed, lelkedhez pedig szólott az Atya: „Jól vagyon jó és hű szolgám, futásodat elvégezted, a harcot megharcoltad, menj be a te Uradnak örömébe!” Menj, menj, nyugodj békében, emléked él közöttünk!

Diák-halott.

— Nyiry Sándor emlékezete. —

Őszi szélvész tavaszt rabolt,
Nyiló virágot hó takar:
Pihen csendesen egy diák.
Mit keres fagy bimbók között?
Elmulás az élet előtt?
Nem tudom.
De ezt tudom:
Ezer álm, szép remények,
Édes büszkeség, jövőndő:
Lettek semmivé.
Ő, ki ígért, kecsegtetett,
Törekedett excelsior:
Lehullt némán, erőtelen.
Lehullt, mert az anyag, mibe
Halhatatlan lelke zárva:
Összetört, mint cserépedény
S a hideg sir a hazája.
Lehullt, letört.
Hiába a töprengő szó!
Ő, ki Istenéhez tére
Többé vissza nem hozható.

* * *

Ne örvendezz sötét Halál!
Jó barátunk nincs elveszve,
Mert éjjeleden is áttör
Hü szivünk emlékezete.
Te meg Pajtás! aludj, álmodj,
Pihend ki a rövid utat,
Ott, hova már eljutottál
Mindenki nyugtot találhat.

—a.

Valakitől kérdezem . . .

Mondd, Édes, ha akkor én megyek el
Bánkódtál volna néha utánam? !
Küldözgetnél-e nékem levelet?
Várnál-e vissza csöndes magányban?

Várnál-e vissza megértő szóval?
Sugnál-e nevem csókvágyó ajkkal?
Imádkoznál-e visszajöttömért
Megbocsátó, bús, szép szavú dallal?

Látod, én mindig sirok utánad,
Látod, én most is üzenek néked.
Látod, én mindig csak visszavárlak,
Látod, Édes, én meghalok Érted . . .

Szendrey László.

Tarkaságok.

Hallották már a szörnyű hirt?
Nem segíthet senki
Vége lesz már a világnak
S vége is fog lenni.
Amerika tudósai
Okozták e gondot,
Azáltal, hogy megnyomtak egy
Tudományos gombot.
Vitatkoznak nyakra-főre,
Hogy vég a világnak,
Mert a bolygók huszadikán
Mind egy sorba állnak.

Peches ember vagyok kérem,
Azt már régen tudtam,
De hogy éppen én érjem meg,
Azt még sem gondoltam!
Mert nincs nekem jó idegem,
Hogy ki tudjam állni,

Hogy ez a jó olcsó világ
Nem fog existálni.
Pedig mennyi szép reményem
Megy ezzel a fuccsba,
De már csak bolygók ellen
Nem kezdhetek puccsba?!
Igy tehát mást nem tehetek,
Mint a hajam tépem,
Vagy mi vele egyenrangu:
Házasságra lépek.

De vizsgára nem tanulok,
Mert hát már hiába!
Bizonyítvány nem szükséges
Fenn a másvilágba.
Hej! pedig a szerelem is
Most fogott meg végre.
S ha még élnénk, úgy érzem,
Az vinne a jégre.

Ugy sajnálom mind itt hagyni,
Amit megszerettem.
Igaz, hogy már mostanába
Enni? . . . Azt nem ettem!
Fám se levén, nem tüzeltem,
Dehát úgy is jó volt.
Vörösök is kiraboltak,
Mit a cseh megpótol.
Románok meg huszonötöt
Kiosztottak nekem,
Igy volt minden, mit kívántam,

De mégis csak éltem!
Tehát méltán szerettem meg
Ezt a jó világot,
S most sajnálom már itt hagyni
E nagy olcsóságot.

De aki ezt elolvasta
S tőle baja nem lett:
Az ne féljen, mert annak már
Semmi az ítélet.

dr. Görcs.

Jelentések az alapvizsga frontról.

Nov. 7. A tanári karnak ma ultimátumot adtunk át s hadvezetőségünk elrendelte az általános mozgósítást.

Nov. 8. Csapatainkat ma a határra koncentráltuk. A Paja-féle III. hadosztály Histórianál megfeneklett. Az abauji dandár előre vonul.

Nov. 9. Paja átkelése a Históriaán még mindig nem sikerült. Második rohama — dacára a hosszú előkészítésnek — teljesen eredménytelen volt. Orra megnyult. tűzértségét állásaiból kivonta. Szinai és Devecseri dandáraink felszerelése folyik. Bor-kereslet élénk.

Nov. 10. Paja harmadik támadása az elpecheltség jegyében szünetelt. Táborig készülsége gyenge. Alkohol elleni támadása részben sikerült. Borhadosztályt csaknem teljesen elfogta, azonban ez ellentámadással kitört és elmenekült. Erre csapatait Harkányba vonta vissza.

Nov. 11. Szinai és Devecseri brigádok ma bevették a Bodegát, azonban a Drágaság ellentámadására a hadi kincstár hátrahagyásával hősiesség lendülettel kinyomultak. Járőreink fogiyui ejtették Russzói és Koménuszt a Pedagógia parancsnokait. Ágyus ezredeink keményen lövik a Szinai hegyet. História ellen buvár harcot kezdünk. Gyalogságunk Kánon dupla vonalát ostromolja. Huszárságunk kémszemléje a Didaktikában eredménytelen.

Nov. 13. Ma egész hadseregünk megszállta az Irásbéli vonalát. Szinai brigadéros Ó-Kánont, a Devecseri dandár Pedagógiát ostromolta. Rohamuk eredménye kétségbeejtő. Holnapra döntő ütközet várható.

Nov. 14. Nyolc óra tizenkilenc perckor hős csapataink bevonultak a Dékániába s rettentő rohammal beveszik Kánon négy erődjét. Harci kedvök fokozódik s izzonyos kézitúsára mennek História ellen. Szinai harc készsége Nagy Konstantin császárral szemben megtörik. Devecseri ereje vesztetten küzd a remetékkel. Szinai a reformációt telibe találja, de Homousiósnál reménye fellobban. Devecseri Clugnynél lezuhan, propellere eltörik, bizodalma aknára fut. Tizenegyor Dékániát kiüritik; 11 ó. 15 perckor ellentámadásba mennek

át. Hatalmas lendülettel vetik rá magukat a Pedagógiára s egymás után teszik tönkre Pestalozzi, John Locke sánc-elméleteit. Majd Mohammed, Buddha s a Védák démonainak egész légioival keverednek harcba, miközben buvárhajóik a Filozófia mélységeiben tusakodnak James és Wundt gondolat rajával; 12 óraker az ellenséges tüzelés megszűnik. Gyalogságunk az összes sáncokat beveszi s a tanári kar csapatait kivonja a Dékániából.

Nov. 15. Ma aláírták a békeszerződést. Csapataink gyomorégése türehető.

Egyházi hírek.

Rovatvezető: **Illyés Bertalan.**

567—1919. szám.

Pályázat.

Az *átányi* ref. egyház, halálozás folytán megüresedett lelkészi állására pályázatot hirdetek.

A lelkészi állás jövedelme:

Föld: 71 kat. hold szántóföld, 13 kat. hold rét, melynek adóját $\frac{3}{4}$ részben a lelkész fizeti.

Párbér: 260 köből termény, melyet a hívek egész- és félpáronként fizetnek.

Készpénz 170 korona.

Az állás *1921 április hó 24-én* foglalandó el.

A kellően felszerelt pályázati kérvények *1919. évi december hó 15-ig* Tóth Béla espereshez Miskolczra küldendők.

Miskolcz, 1919 november 11.

Dr. Révész Kálmán
püspök.

A lelkésztestvéreink figyelmébe ajánljuk azokat a gyűjtő íveket, melyeket főiskolánk küld növendékei révén a gyülekezetek minden vallásos érzésű magyar hívéhez. Segítsék azt az akciót, amely a kálvinista egyház jövőjét tartva szem előtt, a theologusok nevelését könnyíteni akarja s gyűjtőívek révén mintegy 8000 koronát kíván a hívek áldozatkészsége által összegyűjteni.

Az angol protestánsok meleg érdeklődéssel fordulnak a magyar protestáns testvéreik felé. A pres-

biteri világszövetség lapja írja, hogy egy memorandumot terjesztettek a békekonferencia elé, amelyben kérik, hogy ha területi változások lesznek Magyarországon, úgy politikailag védjék meg a magyar református egyház *egységét* és érdekeit.

Ez valószínűleg összeköttetésben van azzal, hogy Boer Elek kolozsvári egyetemi tanár és Antal Géza pápai theol. tanár az ősz elején külföldön jártak a magyar ref. egyház egységének megóvása érdekében.

Ők mentek talán Amerikába is, amennyiben a seniori hivatal egy amerikai lelkésztől levelet kapott, melyben írja, hogy az amerikai egyházak törhetetlenül kitartanak az anyaegyház mellett s nagy szeretettel várják azt a missziót, amelyet a magyarországi egyház küld ki.

Szomorú vigasztalás az, hogy augusztus 28-án a cseh kormány

elismerte az általa elfoglalt területen lévő protestáns egyházak autonómiáját. Reméljük, ezen elismerésükre nem sokáig lesz szükség.

Gyászhir. Amint két helyről is halottuk a szomorú hirt, *Szabados László*, körtvélyesi ref. lelkész, október hóban meghalt. Az elhunytnak négy gyermeke maradt árván.

Egyleti élet.

Az elmúlt hónap alatt az összes főiskolai egyletek közül a legagilisabb munkát a **Gimn. Erdélyi Önképző-Kör** fejtette ki. — Összesen mintegy négy gyűlést tartott, amelynek kiemelkedő pontjairól az alábbiakban számolunk be: A számos szavalat és felolvasás közül *Tóth Erzsike* főgimn. VIII. o. tanuló szólóénekéről emlékezünk meg elsősorban, amelylyel egy novemberi délelőttön gyönyörködtette a Kör méltán tapsoló tagjait. Elismerésre és dicséretre méltó *Wintner György* hegedűjátéka, aki D'Alard „Faust”-jából adott elő egy részletet tökéletes precizitással egy héttel előbb. Kiemelkedett még az egyes gyűlések tárgysorozatából *Kun László* „Ünnepi beszéde,” melyet a reformáció napján tartott és egy későbbi szavalata, amikor Inczédi László: „Nővérek” című költeményét adta elő. Dicséretben részesült *Szabó Zoltán* szabad-előadása az „Álomról” és *Dakó István* két műfordítása.

A **Hittanhallgatók Egylete** november hónapban — fájdalom —

Rovatvezető : **Molnár Béla.**

csak egy gyűlést tarthatott. Szerpeltek: *Fodor Géza* I. é. hh. imádkozott; *Vincze Károly*: „Gondolatok” című felolvasásában a modern term. tudomány és sociologia világnézetét párhuzamosította a ker. világnézettel s e tudományágaknak a theol. önnelvéns határain belül való tanulmányozására hívta fel a figyelmet. Az alapos megfigyeléseken és komoly tanulmányokon épült felolvasás maga dicséri szerzőjét. *Bodnár László* I. é. hh. Szász Béla: „Harminc pénz” c. költeményét szavalta. A szárnybontogató, fiatal szavaló a várt reményeknek megfelelt.

Alig némultak el ajkunkon a vigasztalás dallamai, alig csendesültek le kebelünkben a közös bánat, a közös szenvedés érzései: ismét egy szomorú kötelesség teljesítésére hívta el a **Kórust**, egyik pályatársunk néma koporsója. *Nyíry Sándor* főgimn. VII. o. tan., főiskolánk legserényebb, legszorgalmasabb növendékének koporsójánál zengette el a földiek, az ittmaradtak búcsú-sóhaját nov.

9-én. — Az egylet tisztikarában a napokban némi változás történt. Nevezetesen a távollevő Sarkady Ferenc IV. é. hh. I. ten. proto kántor helyére *Böszörményi Gyula* III. é. hh. választotta meg. A Böszörményi áthelyezése folytán megüresedett II. ten. protokántori tisztet pedig *Urbán József* II. é. hh. nyerte el szótöbbséggel. A **Kórus** hetenként 2 gyakorló órát tart, hogy tökéletesedjen, méltó lehessen önmagához.

Az **Akadémiai Atlétikai Club** is megtartotta alakuló közgyűlését nov. 26-án. Tanárelnököknek *Novák Sándor* főgimn. tanárt választotta meg. Tisztikara pedig a következő: Ifj. elnök: *Koncsol János*

III. é. hh., ügyvezető-alelnök: *Molnar Béla* IV. é. hh., titkár: *Urbán József* II. é. hh., pénztárnok: *Bernáth István* II. é. hh., ellenőr: *Illosvay Ferenc* II. é. hh., jegyző: *Fodor Géza* I. é. hh., Állandó bizottsági tagok: *Molnár Pál* III. é. hh., *Vincze Károly* II. é. hh., *Bodnár László* I. é. hh. Rendkívüli biz. tagok: *Kun László* VIII. és *Karácsonyi János* VII. o. t. Az egylet tekintettel tagjai csekély számára, rendkívüli tagoknak felvette a gimn. VIII. és VII. osztályainak növendékeit is. Tagsági díj: 5 korona. Tornaórát egyelőre hetenként csak egyet tart az Egylet.

Hirek.

Nyiry Sándor gimn. VII. o. t. főiskolánk jeles növendéke, akiről lapunk más helyén már megemlékeztünk, november 7-én meghalt. Temetése nov. 9-én d. u. 3 órakor volt a főiskola udvarában. A főiskolai kórus gyászéneke után halott diáktársunk utolsó óhaját teljesítendő: *Harsányi István* theol. professzor tartott gyászbeszédet, most könnyekre indítva, majd megvigasztalva a gyászolókat. Midőn még egyszer bucsút mondunk a korán elköltözött ifjunak, kívánjuk, pihenése legyen csendes. Itt maradt szeretteit pedig vigasztalja meg a minden kegyelemnek Istene.

özv. Prókátor Lajosné elhunytával nagy veszteség érte nyomdánk agilis művezetőjét, aki az

elhunyttban édes anyját gyászolja. Midőn fiui fájdalomban őszinte részvétellel osztozunk, kívánjuk, hogy mérhetetlen fájdalommal találjon nyihületet az Úr akaratában való megnyugvásban. Az elhunyt temetése nov. 19-én d. u. 3 órakor volt a Vay-utcza gyászháznál. Gyermeki szeretet virrasszon álmai felett.

Theol. akadémiánkon alapvizsga tartatott nov. 14-én. Ez alkalommal két hallgató vizsgáltatott meg, amikor is egyik „jó”-s, a másik „egyszerű” képesítést nyert. Gratulálunk.

Az első lelkészképesítő vizsgálat terminusát 10, illetve 11-re tűzte ki a vizsgáló-bizottság. Az első napon az írásbeli, második napon a szóbeli vizsgálat fog megtartatni. A második lelkészképesítő vizsgá-

lat ugyanekkor tartatik meg, amennyiben 11-én írásbeli, 12-én szóbeli vizsgálatot tartják meg. Sok szerencsét kívánunk.

A sárospataki ref. presbitérium december hó 10-én Tisza István emlékünnepelet tart a tápintézet helyiségében, melyre az érdeklődőket szeretettel meghívja.

Polgárórság alakult városunkban gróf Széchenyi Wolkenstein Ernő főparancsnoksága alatt, hogy városunk karhatalmát a rend fenntartásában támogassa s annak esetleges elfoglaltsága esetén a közbiztonságot biztosítsa. Szervezése körül nagy tevékenységet fejtett ki Novák Sándor főgimn. tanár, tartalékos honvéd százados, aki jelenleg is mint századparancsnok vesz részt a polgárórság vezetésében. Nemes buzgalmaért illesse részünkről is elismerő köszönet. Ifjúságunkból mintegy 25-en jelentkeztek szolgálattételre.

Tápintézeti felügyelő tanár. A boldog emlékezetű Maller Sándor elhunytával megüresedett tápintézeti vezető tanári állást ideiglenesen dr. Gulyás József főgimn. tanárral töltötte be a köziskolai szék. Itt említjük meg, hogy a gimn. VII—VIII. osztályának számfizika oktatását Kiss Pál müegyetemi hallgatóra bízta ideiglenesen az igazgatóság. Mindketten példás buzgalommal látják el munkakörüket.

Hivatali változások. A jogi dékáni munka kört ez időszerint dr. Szabó Sándor jogtanár látja el. A gimn. igazgatói hivatal vezetését pedig ideiglenesen Csontos József gimn. tanárra bízta a tanári testület.

A vakáció, tekintettel a fahiányra dec. 5-től január 15-ig fog tartani. A vakációban minden Közlönynek szánt levél felelős szerkesztőnk címére (Abauj Devecser u. p. Forró-Encs) küldendő.

Próba-bál. Azt hiszem, akiknek alkalmunk volt megjelenni Petris József táncóráin, mindnyájan megegyezünk abban, hogy ő egyike azoknak a táncmestereknek, akik szívélves modorokkal és türelemből soha ki nem fogó béke-tűrésükkel annyira magukhoz láncolják növendéküket, hogy azok szeretete már magába hordja a siker reménységét. S ha ehhez járul még az a biztos és sok évi tapasztalaton alapuló előnyös tanítási mód, mely a növendéket fokozott mértékben sarkalja a szép produkálására, a siker feltétlenül meg is fog nyilvánulni. Petris azok közé a szerencsések közé tartozik, akik ennek a módszernek birtokában vannak. És a siker nem is maradt el. Mikor a próba-bál estélyén a táncterembe léptünk, meglepett a tanítványok sokasága és kissé gondolkodni kezdünk, hogy lehet-e annyi növendéket annyi idő alatt valamire is megtanítani? Azonban kétegyeink már az első növendék-táncoknál eloszlottak. A meglepetés teljes mértékben urrá lett felettünk, mikor láttuk, hogy a sok tanítvány között nincs csak egy sem, aki nem teljes biztosággal mozogna a parketten. Sőt nemcsak a biztosság, de a csin és a mozdulatok kecsessége is szemünkbe ötlött s valójában pedig ez teszi a táncot táncá és művészeté. Talán a növendékek ambíciója is jelentékenyen működött itt, de érdeme Petris Józsefnek, hogy ezt az ambíciót fel tudta kelteni. S amit ismét nem hagyhatunk említés nélkül, érdeme, hogy nem szorítkozott pusztán az ismertebb táncokra, hanem bevette tanítási körébe az újabb táncok egész sorát s ezekben a táncokban is elérte növendékeivel a precizitást, mely egyenesen csodálatra indit. S hogy a legvegén rukkoljak ki a legnagyobb érdemével: részünkről örökké hálásak leszünk neki, hogy megtanította a patai ifjúságnak azokat az örök-szép, régi magyar táncokat, amelyekben annyi a dalias és eltörölhetetlenül magyar jelleg,

hogy szinte a régmúlt idők levante világába képzeljük magunkat, mikor az ütemesen lendülő párok a „toborzó“-t lejtették. Petris József megszerette a pataki közönséget: — ezt ő mondta nekünk. Mi pedig azt mondjuk neki, hogy mi is megszerettük őt és bármikor szívesen vesszük, ha eljő még Patakra.

Bathó Jánosnak, főiskolánk költői lelkületű zene-tanárának két dala jelent meg a napokban (Kárpáti hegyeken és Ne add búnak szép fejedet. Előbbi Bagdy István, utóbbi Farkas Andor szövege). Midőn megemlékezünk e két dalról, legmelegebben ajánljuk közönségünk figyelmébe, mert e két dal még a különben országszerte híres „Bathó-nóták“ között is figyelemre méltó. Ára 5 kor. Kapható a főiskola könyvkereskedésében.

Itt hívjuk fel közönségünk figyelmét a közel jövőben megjelenő újabb két Bathó-nótára is.

Előfizetéseiket beküldötték az 1919—20. évre: dr. Gagyi Dezső, 40 K, Bodnár László, Csicsery József (Sárospatak), Csik Dániel (Miskolcz), Cziráky István, Kerekes Dezső, Kollonay János, Kósa Szabó Pál, Köröskényi István, Kun Dániel, Nagy Béla (Sárospatak) 10—10 K, Hodossy Béla (Spatak) 20 K, Pungur Béla (V.-Ujfalú), Solmann Ernő (Spatak), Zitás István (Prügy) 10—10 K, A felülfizetésekért hálás köszönetet mondunk.

Lapunk utolsó számához annak idején diszes bekötési táblát mellékelünk, tekintettel arra, hogy most papirhiány miatt borító lapot nem adhatunk.

Felelősszerkesztő üzenetei.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Legközelebbi számunk megjelenik január 28-án.

Kéziratokat január 8-ig kérjük be- küldeni.

Levél jött... Mi csak egy cetlit kaptunk!

Obsitos. Még ez nem sikerült, azon- ban reméljük, hogy jobb is jön. Pró- báljon egy kicsit természetesebb, köz-

vetlenebb lenni. Reméljük, hogy sike- rülni fog.

Korcsójázó négyes: Mi ujság a jég alatt?

Bálint. Meddig hallgatsz még ábrán- dok fia

Tanács. Nyugodt lehet. Kellő időben ott leszünk.

Jancsi. A világ vége után Miskolcon az Abbáziába találkozunk

Sanyi. Mit tanulnak az első éven?

Tartalom:

Szl.: Magyar katonák. (Költemény). — **e.—e.:** Nemzeti hadsereg — tár- sadalmi nevelés. — **Szl.:** Uram . . . (Vers). — **Gulyás József:** Arany olvasása közben. (Vers). — **Bathó-Ady:** Az Úr érkezése . . . (Ének). — **Vincze Károly:** Fehér világ. — **Szl.:** Panasz. — Miért vagyok? (Vers). — **Vincze Károly:** Nyíry Sándor. (Nekrolog) — **a.:** Diák-halott. (Vers). — **Szl.:** Valakitől kérdezem . . . (Vers). — Tarkaságok. — Egyházi hírek. — Egyleti élet. — Hírek. — Felelős- szerkesztő üzenetei. — Tartalom.

Kiadóhivatali főnök: **Vincze Károly.** Kiadja: a „**Főisk. Ifj. Egyesület.**“

Megjelenik július és augusztus kivételével havonta egyszer Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sárospatak. Előfizetés Kollégium. egész évre 10 kor.